

Conèixer el Paratge Natural de Poblet, un espai singular i molt a prop (II)

MANEL MARTÍNEZ GARCIA

Itinerari a peu amb recorregut circular. Desnivell d'uns 467 m per sender i pista forestal. Distància: 8,9 km. Temps aproximat: 3 hores. Està senyalitzat com a itinerari número 1 pel Paratge Natural. Als punts d'informació del Paratge es pot aconseguir un tríptic informatiu del recorregut.

Des del mirador de la Pena, es pot gaudir de fenomenals vistes arribant a veure fins i tot els Pirineus.

Recorregut:

Sortim de la caseta d'informació del Paratge situada a l'inici de la pista forestal d'accés al barranc de la Pena, al costat de la carretera de Poblet a les Masies, on podrem observar uns majestuosos arbres de ribera: freixes (*Fraxinus angustifolia*), pollancre (Populus nigra) i àlbers (*Populus alba*), que es troben al riu de Pruners. L'any 1152, quan arribaren els monjos cistercencs per fundar el monestir, aquest indret s'anomenava Hortus populeti, ja que existia un bosquet d'àlbers (una albereda). Precisament, el topònim de Poblet, prové de populetum, que significa conjunt d'àlbers o pollancre, ambdós arbres del gènere *Populus*.

Agafem el camí forestal que puja cap el barranc de la Pena, i una mica més endavant, veurem un camí particular a mà dreta. Si el seguim una mica, podrem observar indicis de la falla de Poblet, ja que s'observa un contacte entre materials més aviat clars, on hi ha un prat de fenàs, i materials foscos, gairebé negres, en el marge esquerre del camí. Aquests materials són d'edats molt distants, de més de 300 milions d'anys de diferència, que es troben en contacte a causa de la falla.

Seguim pujant per la pista que havíem deixat momentàniament, i anem veient que va agafant coloracions negres, a causa de la presència de pissarres. A banda i banda del camí, trobem la vegetació típica de l'alzinar litoral, juntament amb la presència de pins, els quals tenen a la seva base menjadores d'esquirol, ja que hi veiem pinyes rosegades, indicatiu indirecte de la presència d'aquest mamífer.

Passarem per una corba del camí pronunciada, on surt un sender a mà esquerra que l'agafarem. Només deixar la pista, a la dreta, es poden observar les pissarres grafitoses del Silurià, que són els materials més antics que podem observar al Paratge. En aquest punt, també podrem observar el procés de rentat per l'aigua de pluja del sofre i del ferro, donant als materials coloracions grogues i vermelles molt espectaculars que expliquen l'existència d'aigua mineralitzada en les diverses fonts de les parts baixes del Paratge.

Seguint el sender, al fons del barranc, podrem observar la vegetació de ribera, on trobarem freixes (*Fraxinus* sp.), plataners (*Platanus hispanica*) plantats, i uns pollancre (Populus nigra) majestuosos que sobresurten. Més endavant, el sender s'enfila i travessa una antiga pedrera on podrem observar de prop la textura i composició del granit que s'explotava. El recorregut continua enmig de pinastres (*Pinus nigra*), i s'endinsa dins de l'alzinar litoral. En aquest tram, podrem observar espècies típiques d'aquesta comunitat vegetal, com l'alzina (*Quercus ilex*) (barrejada amb pins), arbustos com ara el marfull (*Viburnum tinus*), l'arboç (*Arbutus unedo*) i el fals alodern (*Phillyrea latifolia*), espècies herbàcies, com el galzeran (*Ruscus aculeatus*), diverses falgueres, i les enfiladisses típiques de l'alzinar, com l'aríjol (*Smilax aspera*), l'heura (*Hedera helix*), la roja (*Rubia peregrina*), i el lligabosc (*Lonicera implexa*), entre d'altres.

Més amunt, arribarem a la plaça de la Llibertat, que amb tota probabilitat es tractava d'una antiga plaça carbonera

on s'alçaven les piles de llenya (normalment alzina), que era cremada en una combustió lenta per transformar-la en carbó vegetal.

Continuarem pel sender o camí de bast, amb alguns trams empedrats i amb alguns marges de contenció del propi camí. Després creuarem el torrent dels Boixets, l'aigua del qual prové de la font que té el mateix nom. A mesura que anem pujant, s'observa que l'alzinar litoral es converteix en muntanyenc, ja que van apareixent espècies d'arbres caducifolis, com el grèvol (*Ilex aquifolium*), i algun teix (*Taxus baccata*), en els llocs més ombrívols. També cal destacar les

ASSESSORIA MEDITERRÀNIA

El seu servei

laboral, fiscal, comptable, renda i assegurances

Raval, 84, 1r. C - Telèfon 977 54 55 03
43110 LA CANONJA (Tarragonès)

BARRALUM

ALUMINIS

www.barralum.com

C/ Bassa Fonda, 6 - 43110 La Canonja Tarragona
Tel. 977 540 492 Fax 977 552 870

diverses tarteres granítiques que es van creuant pel camí, fruit de l'erosió d'aquesta roca a causa dels elements del gel i la neu. Observant les tarteres, descobrirem una comunitat vegetal de roquissar, composta per diverses espècies de falguera i plantes herbàcies, com ara l'herba del nord (*Saxifraga corbariensis*) i una espècie protegida, el crespí-nell rupestre (*Sedum forsterianum*).

També anirem trobant restes d'antigues carboneres, fins arribar a un lloc on els serveis del Paratge Natural de Poblet han col·locat una pila de llenya en una antiga plaça carbonera, intentant que serveixi de mostra d'aquest antic aprofitament que va perdurar fins a la dècada dels anys cinquanta del segle XX.

Després, veurem que sortim del bosc i caminem per unes roques des d'on podrem observar el barranc de Sant Bernat, arribant a una corba del sender que voreja una gran tartera de pissarra.

Més endavant, sortirem a una pista forestal que la seguirem amunt, a mà esquerra. Passarem pel costat de l'antic pou de gel de la Pena, i una mica més amunt, arribarem a unes basses que recullen l'aigua d'una cascada, la roca Roja, on podrem observar les roques del Buntsandstein (conglomerats i gresos vermells). Seguim pujant per la pista forestal i ens trobarem amb la finca de la casa forestal de la Pena. L'accés està tancat amb una tanca de fusta, però podrem passar pel costat i seguir el camí que ens porta fins a la casa. Veurem les terrasses de l'antic viver de planter forestal i gaudirem d'una gran varietat d'arbres exòtics plantats en aquest indret als anys seixanta del segle XX. Si continuem pel camí de l'interior de la finca, arribarem fins a una altra tanca de fusta, la passem i ens trobarem amb la font del Deport, que té origen junt amb les altres fonts de la zona en el contacte entre els nivells de les calcàries del Muschelkalk, i els dels conglomerats i gresos del Buntsandstein. A pocs metres de la font, trobarem el sender que puja fins al mirador de la Pena, on podrem gaudir de la vegetació típica de la roureda de roure martinenc: el roure martinenc (*Quercus pubescens*), el roure cerrioide (*Quercus cerrioides*), el til·ler (*Tilia platyphyllos*), l'auró negre (*Acer monspessulanum*), la blada (*Acer opalus*), les moixeres (*Sorbus sp.*), el grèvol (*Ilex aquifolium*), el teix (*Taxus baccata*), acompanyades pel pi roig (*Pinus sylvestris*).

Més amunt, arribarem al mirador de la Pena, de molt interès turístic i fotogràfic, per les bones vistes que es tenen tant del monestir de Poblet, com del barranc de la Pena i de la Conca de Barberà. A més, s'observen clarament les dues unitats que es troben en contacte mitjançant la falla de Poblet: la Serralada Prelitoral Catalana i la depressió de l'Ebre. En dies de bona visibilitat, és possible veure els primers cims dels Pirineus. Per tot això, serà de bona ajuda uns prismàtics, que també ens permetran veure molts ocells forestals, com les mallerengues o el trencapinyes (*Loxia curvirostra*), o alguna espècie d'ocell rapinyaire, com l'astor (*Accipiter gentilis*), i si tenim sort, l'àliga perdiuera (*Hieraeetus fasciatus*) o l'àliga daurada (*Aquila chrysaetos*).

El recorregut de tornada el farem baixant del mirador, i una vegada siguem al camí forestal, el seguirem cap a l'esquerra, on ben aviat ens trobarem amb una bifurcació de camins. Agafem el de la dreta, que baixa, fins arribar de nou davant de la casa forestal de la Pena. Continuem pel mateix lloc per on hem fet el recorregut de pujada fins passar el pou de gel de la Pena. En aquest punt, veurem un sender al costat de la pista (està senyalitzat), que ens portarà cap a la senda del Matarucs. Es tracta d'una tartera de pedra granítica per on, segurament, més d'un ruc carregat amb les sàrries plenes de carbó o de gel (hem de tenir present que el gel s'havia de transportar per la nit) deuria caure per la tartera, d'aquí el seu nom. Després de la senda del Matarucs, passarem per unes pedreres abandonades i arribarem de nou al sender de l'inici. El seguim fins tornar a la caseta d'informació del Paratge Natural.

MARTI
Servei Tècnic
Propi

CAIXES REGISTRADORES - **SHARP**
 TERMINALS PUNT DE VENDA - **SHARP**
 BALANCES ELECTRÒNIQUES - **MINERVA**
 CAIXES FORTES - **OLLÉ**
 MÀQUINES OFICINA

C/ Mallorca, 6 - Tel. 977 234 982 - Fax 977 234 798
TARRAGONA - REGISMARTI@terra.es